

Ob 100-letnici tovarne

Stoletje litjskih predilničarjev je končano. Obletnica je vredna pozornosti ožje in širše družbene skupnosti, ne samo zaradi zavirljive starosti, ki jo premaga malokatero človeško življenje, temveč tudi zato, ker je z izgradnjo tovarne postala Litija pomembno industrijsko in delavsko središče.

V prejšnjem stoletju je bila Slovenija nerazvita, vendar polna naravnih bogastev in dobrin. Tuja roka je takrat krojila usodo Slovencev. Ni bil slučaj, da so kapitalisti pričeli graditi tovarno ravno na tem mestu. Zgrajena železnica, ki je predstavljala okno v svet, vlažna klima litjske kotline, bližina zasavskih premogovnikov in že naseljene delavske družine (v tistem obdobju je že obratovala topilnica svinca), so pogojevale postavitev tovarne.

Več generacij se je zamenjalo v tej delovni organizaciji, od tiste, ki se je brez vseh pravic in zatirana borila za svoj vsakdanji kruh, do današnje, ki v

samoupravni socialistični družbi enakopravno odloča o rezultatih svojega dela. Menjali so se lastniki tovarne, spremenila se je družbenoekonomska formacija, vendar kljub vsem spremembam tovarna in litjski tekstilci niso nikoli klonili. Stoletno trdo delo, nenehen boj za napredkom, številna odrekovanja in

hotenja so dograjevala in posodabljala tovarno, na katero smo lahko ponosni vsi.

Naša delovna organizacija je in ostaja jedro, iz katerega se razvija napreden delavski razred. Že pred 36 leti smo dosegli enega ciljev revolucije — delavsko samoupravljanje. Bili smo med prvimi podjetji, v

katerih so bili izvoljeni predstavniki kolektiva v organe samoupravljanja. Ta dan, to je 9. september pa smo si delavci Predilnice izbrali za svoj praznik.

Prav je, da 100-letni jubilej proslavimo nadvse slovesno. Posebni pečat tej slovesnosti pa prav gotovo daje že skoraj dokončana nova investicija, ena največjih v zgodovini Predilnice. Ujeli smo čas, v katerem ni prostora za ponovna opredeljevanja in izrekanja, temveč čas, ki ga proslavimo z novimi delovnimi uspehi. Le na ta način bomo lahko pripomogli k nadaljnjemu uspehu in razvoju tekstilne industrije v celoti in uresničevanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije.

Ob koncu, v imenu delavskega sveta delovne organizacije iskreno čestitamo vsem delavcem in upokojencem Predilnice in se jim zahvalim za ves trud in prizadevnost. Še posebne čestitke izrekam vsem odlikovancem, prejemnikom priznanj in jubilarantom.

V. Bric

Le Sava in železnica lahko pričata o stoletni zgodovini naše tovarne. Obe sta nudili tudi pogoje, da so jo pred sto leti zgradili; Sava — ugodno vlažno klimo, železnica pa okno v svet.

OB TOVARNIŠKEM PRAZNIKU IN STOLETNEM JUBILEJU ČESTITAMO SODELAVKAM, SODELAVCEM TER UPOKOJENKAM IN UPOKOJENCEM!

V tej številki

- Polletni kazalci rezultatov poslovanja
- Kako potekajo naše investicije? So morda zamude? Kaj načrtujemo naprej? O tem pripoveduje Darko Primožič, direktor sektorja vzdrževanja.
- Velika nagradna križanka — 100 let Predilnice Litija. Izžrebali bomo šest reševalcev — dve 1., dve 2. in dve 3. nagradi!
- Naše letovanje. Z obiska v Novi-gradu.
- Višje cene v Čateških Toplicah
- Z obiska članov DITT-a v Glini
- Rudi Kaplja o svojem delu na mladinski delovni akciji Trepča

Osrednja proslava 100-letnice naše tovarne bo v soboto, 6. septembra ob 10. uri na tovarniškem dvorišču. Po nagovoru predsednice delavskega sveta Vere Bric bo spregovoril glavni direktor Jože Mirtič. Sledil bo slavnostni govor predsednika CK ZK Slovenije Milana Kučana.

Za tem bo na sporedu kulturni program, ki ga je pripravil Jože Sevljak.

Po podelitvi jubilejnih skulptur, si bodo navzoči lahko ogledali proizvodne prostore tovarne. Še posebno bodo zanimivi novi obrati, z novimi stroji. Po slavnosti bo družabno srečanje na Bogenšperku, kjer nas bo zabaval ansambel Slovenski muzikantje. Prevoz do gradu Bogenšperk in nazaj bo organiziran z avtobusi.

Vsi delavci, upokojenci in gostje so dobili vabila.

Dva dni pred tem, v četrtek, 4. septembra bo v dvorani na Stavbah ob 17. uri, svečana seja delavskega sveta. Slavnostni govor bo imela predsednica, Vera Bric. Podeljena bodo tudi državna odlikovanja našim delavcem, posebna priznanja delavskega sveta ob 100-letnem jubileju in pa jubilejne ure delavcem za dvajsetletno delo v naši tovarni. Več na 2. strani.

Odlikovanci, nagrajenci, jubilanti

Na slavnostni seji delavskega sveta bodo izročena državna odlikovanja, posebna priznanja delavskega sveta in ročne ure za 20-letno delo v tovarni.

Državna odlikovanja bodo prejeli:

Ana Bizjak, Mirko Lovše, Marija Onišak, Adolf Pajtlar, Irena Poznajlšek, Marija Remec, Leon Škerbina, Silva Vidic, Vera Videmše in Ivan Zore.

Posebna priznanja delavskega sveta bodo prejeli:

1. Dosedanji direktorji delovne organizacije:

inž. Boris Valenčič, Jože Logar-Slovan, Jakob Vrhovec, Alojz Herman, Vladimir Gerbec, Janez Benedik in Jože Mirtič.

2. Dosedanji predsedniki delavskih svetov:

Avgust Cvetežar, Jernej Kaplja, Franc Šuler, Darko Primožič, Vida Lotrič, Milan Majcen, Lea Rappl, Branko Peterca, Anton Pavliha, Leon Škerbina, Vojko Bizjak, Vinko Keržan, Martin Strašek, Marija Penčur, Mirko Lovše in Vera Bric.

3. Delavci delovne organizacije:

Jožefa Bajde, Branko Bizjak, Franc Borišek, Stanka Brečko, Jani Bric, Majda Brlogar, Mirko Bučar, Darja Celestina, Danilo Cvetežar, Vladimir Čarman, Ivica Dernovšek, Miro Dobravec, Emilija Erjavec, Vinko Fornazarič, Alojz Godec, Ana Hauptman, Andreja Indof, Ivan Jelnikar, Marjan Juvan, Janez Kimovec, Matilda Kokot, Franc Kolman, Bernarda Komljanc, Alojz Koprivnikar, Andrej Kralj, Martina Kralj, Ana Kovač, Meta Krnc, Franc Lesjak st., Franc Lesjak ml., Dragica Logar, Štefanija Lušina, Meta Mlakar, Henrik Muljavec, Ivan Očepek, Veno Pajer, Alojzij Pavliha, Frančiška Pogljajen, Jože Poznajlšek, Anton Požek, Anton Primožič, Pavla Razoršek, Ignac Senica, Valentina Sernel, Frančiška Slapničar, Marija Smrekar, Marjan Sonc, Angela Strmljan, Mija Šistek, Eli Škoberne, Andrej Štritof, Franc Tišler, Pavla Urbas, Alojzija Vehovec, Ana Vičič in Jože Zupančič.

Ročne ure za 20-letno delo bodo prejeli:

Ivan Antonič, Franc Ceglar, Fani Cirar, Ivan Jelnikar, Marta Jelnikar, Fani Jene, Vida Jurca, Zora Kaštigar, Matilda Kokot, Alojzija Lupše, Ana Namestnik, Ana Oblak, Ana Pintar, Ida Repovž, Jože Rink, Terezija Rozina, Dušan Rupnik, Franc Škoberne, Štefka Šorn, Danica Tomažič, Alojzija Vehovec, Zofija Vrhovec, Janez Zupančič in Jože Zupančič.

V letu 1986 so 30 let dela v delovni organizaciji dopolnili:

Nada Drnovšek, Janez Ilovar, Leon Jelnikar, Tinca Kavšek, Marjan Keše, Marija Kosmač, Martina Kralj, Lojzka Lamošek, Mirko Lovše, Jože Merčon, Bogomir Pintar, Vida Škerjanc, Vera Videmšek.

V. B.

Športno srečanje

Teden dni pred glavno proslavo naše 100-letnice, 30. avgusta bo organiziran turnir šestih delovnih organizacij oz. tozdov, v štirih športnih disciplinah.

Ping-pong in mali nogomet bo v osnovni šoli na Graški Dobravi, kegljanje in šah pa na litijskem kegljišču.

K sodelovanju smo povabili delavce iz Dekorativne Ljubljana, Svilanita Kamnik, Induplati Jarše, IUV Šmartno in Lesno industrijo Litijska.

Zbor udeležencev bo ob 8. uri na tovarniškem dvorišču, tekmovanje se prične ob 9. uri — po tekmovanju pa bo razglasitev rezultatov, zopet na tovarniškem dvorišču. M. M.

Avtobusni prevoz do Bogenšperka in nazaj

Po svečani proslavi stoletnega jubileja naše tovarne in po ogledu tovarniških prostorov, v soboto, 6. septembra, predvidoma ob 12. uri bo odpeljalo od Predilnice do gradu Bogenšperk pet avtobusov. Kasneje bodo avtobusi vozili vsake pol ure, in sicer: vsako polno uro in na pol ure z Graške Dobrave. Avtobusi bodo ustavljali na vseh postajališčih mestnega prometa in sicer po najdaljši varianti — skozi Zagorico, od Šmartna dalje pa bodo ustavljali še pri gostilni Krznar. Enako velja za nazaj, le da bo odhod z Bogenšperka.

Na proslavo ob 10. uri bosta pripeljala tudi dva avtobusa iz Trbovelj in Zagorja. Odhod avtobusa iz Trbovelj bo ob 9. uri, avtobus iz Kisovca pa bo odpeljal ob 9.15 uri. Oba bosta nato odpeljala iz Zagorja ob 9.20 uri. Za nazaj v to smer ne bo posebnega prevoza.

Pozivamo vse udeležence družabnega srečanja na Bogenšperku, da naj ne prihajajo tja z osebnimi avtomobili, ker bo parkirišče rezervirano za goste, ki bodo imeli posebne nalepke. Dovolj zvez je z avtobusi. Do, oz. iz Litijske bodo vozili do poznih večernih ur, dokler bo na prizorišču srečanja še kaj ljudi. Prevoz bo brezplačen.

Še to!

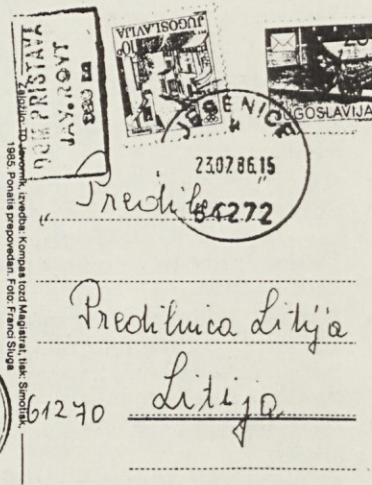
Hrano in pijačo za bloke, ki ste jih prejeli z vabilom bomo delili samo na družabnem srečanju — na Bogenšperku. Kasneje teh blokov ne bo več mogoče izrabiti. Kdor se srečanja ne bo udeležil, lahko z bloki pošlje drugega po hrano in pijačo.

PREDILNICA
LITIJA

100
LET

Prešernova koča na Stolu, 2193 m

Milica Predilnica
ob doletnici lepe
srečanje, hvala in po
veliko delavski pohvalar
v vseh stoli, kar tu
upokojenke Vera H. Mici in
Eli Bric.

Tri upokojenke — Vera, Mici in Milka nam s Stola pošiljajo pozdrave in čestitke. Lepa hvala!

Polletni kazalniki rezultatov poslovanja

PRIMERJALNI KAZALCI REZULTATOV POSLOVANJA

	1985/VI	Plan 1986/VI	1986/VI	1985	1986
I. KAZALCI po 140. členu ZZZ					
1. Dohodek na delavca (v din) in dohodkovna produktivnost	682 578	1 452 892	1 503 156	221,1	103,9
2. Dohodek v primerjavi s $\emptyset$ uporabljenimi poslovnimi sredstvi (v %)	20,2	28	27,7	137,1	98,9
3. Ustvarjeni $\emptyset$ na delavca v din	526 374	1 094 617	1 140 065	216,6	104,2
4. Akumulacija v primerjavi z dohodkom (v %)	20,3	20,1	19,4	95,6	96,5
5. Akumulacija v primerjavi z ustvarjenim čistim dohodkom (v %)	26,3	26,7	25,6	97,3	95,9
6. Akumulacija v primerjavi s $\emptyset$ uporabljenimi poslovnimi sredstvi (v %)	4,1	5,6	5,4	131,7	96,4
7. $\emptyset$ in SSP na delavca (v din) mesečno povprečje	64 666	133 804	141 327	218,5	105,6
8. Čisti $\emptyset$ na delavca - mesečno povprečje	42 596	84 186	88 778	208,4	105,5
II. KAZALCI po odloku ZIS					
1. Izločanje iz $\emptyset$ na delavca mesečno povprečje (v din)	14 843	30 353	34 213	230,5	112,7
2. Izločanje iz dohodka na del. (v din)	156 204	358 274	369 092	236,3	103,0
3. Ak in Am v primerjavi s $\emptyset$ uporabljenimi poslovnimi sredstvi (v %)	8,9	13,6	11,5	129,2	84,6
4. Povprečno uporabljen. poslovna sredstva na delavca (v din)	3 382 251	5 189 137	5 449 749	161,1	105,0
5. Celotni prihodek glede na porabljen. sredstva (v din) - ekonomičnost	123,9	129,4	143,4	115,7	110,8
6. Celotni prihodek v primerjavi s povprečno uporabljen. obratnimi sredstvi	133,4	164,3	133,1	100,0	81,0
7. Izguba na delavca	-	-	-	-	-
8. Dohodek v primerjavi z načrtovanim dohod. (v %)	70,1	-	104,3	-	-
9. Del $\emptyset$ za $\emptyset$ v primerjavi z načrtovanim zneskom (v %)	67,5	-	77,8	-	-
III. KAZALCI po odloku o obvezni metodologiji					
1. Sredstva za reprodu. v primerjavi s $\emptyset$ upor. poslovnimi sred. (v %)	8,9	13,6	11,5	129,2	84,6
2. Odplačila za investic. kredite v primerjavi s sred. za reprodu. Povprečno število zaposlenih delavcev na podlagi del.ur	19,3	7,8	8,7	45,1	111,5
	1010	1031	1035	102,5	100,4

Naša dolžnost in pravica je, da smo vsak periodični obračun seznanjeni s kazalniki rezultatov poslovanja, ki jih moramo kasneje, ko so znani rezultati sorodnih OZD, primerjati tudi z njimi. Primerjati jih moramo tudi s planiranimi kazalniki, čeprav vemo, da pripravljamo letne plane vsaj zadnja leta visoke stopnje inflacije in pogostih menjav predpisov, v veliki negotovosti. Nekateri od teh kazalnikov služijo tudi kot merilo dovoljene rasti OD, zato so toliko pomembnejši.

Tokrat je primerljivost kazalnikov zanimivejša, ker veljajo enaki predpisi razdelitve celotnega prihodka za primerjalni obdobje. Oglejmo si priloženo tabelo!

Pomembno je povečanje dohodka na delavca za 121,1 %, kar je večje od rasti čistih OD na delavca v kazalniku 8/I (108,4 %) in OD in sredstev skupne porabe na delavca (118,5 %) v kazalniku 7/I, ki veljata kot merilo dovoljene rasti OD. Seveda pa je čim boljši osebni dohodkovni rezultat tudi namen poslovanja.

Boljši dohodek ima vpliv tudi na povečano indeksno rast kazalnika 2/I, čeprav se v povprečno uporabljenih poslovnih sredstvih pozna močan porast uporabljenih osnovnih sredstev ob vključevanju novih osnovnih sredstev v proizvodnjo (za 139,2 %). Vrednostna rast na novo vključenih osnovnih sredstev v proizvodnjo ima negativen

vpliv tudi na izračun kazalnikov 6/I, 3/II, 4/II, dokler le tako vključena osnovna sredstva v proizvodni proces še ne dajejo pričakovanih boljših poslovnih rezultatov. V prehodnem obdobju investicijskih del, zaključka modernizacije in polnega steka proizvodnje z dobro priučenimi posluževalci strojev in najboljšimi organizacijskimi rešitvami, moremo pričakovati določen zastoj, oziroma padec produktivnosti. Naša stimulacija, tudi za boljše OD, more edino ostati cilj, čim hitreje doseči optimalno proizvodnjo v novih pogojih. Širše družbenopolitične, zakonske rešitve, ne priznavajo izjem.

V ustvarjalnem čistem dohodku na delavca (3/I) se pozna vpliv rastočih dajatev iz dohodka, zato je procentualno povečanje le 116,6 % (oz. indeks 216,6), torej manjše kot je rast dohodka na delavca. Za skoraj 300 % so večje kot v preteklem polletju tudi obresti za kredite za osnovna sredstva.

Rast akumulacijskih sredstev zaostaja za rastjo dohodka, kar se odraža v primerjalnih indeksnih kazalcih 4/I. Slabši smo tudi v odnosu do planiranega rezultata. To velja tudi za nekatere že omenjene kazalnike, kjer se pozna vpliv resolucijsko povečanih stopenj letnih rasti posameznih elementov, ki zaostajajo za boljšimi rezultati doseženimi na račun višje stopnje inflacije.

Ker je stopnja rasti čistega dohodka nižja od rasti dohodka

je tudi indeks odnosov v kazalniku 5/I malo boljši od predhodnega. Pri razmerju doseženega na planirani pa je indeks obratno malo nižji (95,9), ker smo načrtovali sorazmerno boljši čisti dohodek. Težiti bomo morali, da v bodoče dosežemo čim boljše stopnjo akumulativne zmožnosti (6/I).

Izločanja iz OD in dohodka na delavca (1. in 2/II) smo že načrtovali višja, nikakor pa ne toliko, kolikor so dosežena. Če ni problem samo v sistemskih rešitvah drage »SIS-omanije«, je potem problematika preobsežna in prezahtevna, da bi jo mogli obravnavati v tem sestavku. Tako dalje pač ne bomo mogli. Želje in potrebe družbe bi morali najširše pošteno razmejiti.

Razveseljivo je, da smo dosegli boljši odnos v razmerju sredstev reprodukcije (akumulacija s sredstvi amortizacija) do $\emptyset$ uporabljenih poslovnih sredstev (indeks 129,2), čeprav se s tem še ne smemo zadovoljiti. Primerjave bodo dosti zanimivejše, ko bomo imeli še rezultate naše podgrupe, ker bo le to tudi merilo dovoljene rasti sredstev za izplačilo čistih OD in sredstev

sklada skupne porabe, ki nas, žal, najbolj zanima.

Tudi v ekonomičnosti beležimo napredek (5/II), ki pa je še vedno prenizka. Z lastnimi močmi moramo pripomoči edino v tistem delu, kjer moramo s kolektivno varčnostjo kot prihraniti pri porabljenih sredstvih (surovini in materialu, manjši porabi energije na enoto proizvoda, zmanjšanju obresti za kratkoročne kredite idr.). Negativnim tečajnim razlikam, kot velikem uvozniku in solidarnostnemu partnerju velikih dolžnikov v naši državi, ne bomo mogli uiti. V kazalniku 6/II, tudi kot koeficientu obtoka, če v kazalnikih premaknemo decimalno vejico za dve mesti proti levi, nismo dosegli kaj boljšega, vseeno pa smo dosti boljši, kot smo planirali. Če bi uspeli bistveno zmanjšati zaloge surovin in repromateriala, ki vežejo ogromna obratna sredstva, bi zmanjšali tudi ta kazalnik in močno povečali naš dohodek. Pogoji pa so objektivno drugačni, da bi si na tem področju mogli kaj več obetati. Ostali kazalniki so manj pomembni, zato se, prosim, zadovoljite s tabelo.

V K.

Pred pričetkom usposabljanja tretje generacije za pomožne tekstilce

Več znanja — boljše delo

Trimesečno usposabljanje za naziv »pomožni tekstilec« sta v naši delovni organizaciji končali že dve skupini. V prvi je bilo 24, v drugi pa 22 udeležencev, s tem, da v drugi skupini dva udeleženca nista uspešno opravila preizkusa znanja. Tretja skupina prične s usposabljanjem 8. septembra letos. V njej bo 30 udeležencev. Tudi ta skupina bo imela teoretična predavanja ob ponedeljkih, ostale dni v tednu pa proizvodno delo v neposrednem proizvodnem procesu.

Izkušnje iz prvih dveh skupin nam kažejo, da pridobe učenci, po njihovem mnenju največ novosti pri predmetu varstvo pri delu in tekstilni tehnologiji, ki tudi sicer obsegata od skupnega števila 114 ur teorije kar dobro polovico t.j. 62 ur. Za ostale tri predmete pa menijo, da so več ali manj ponavljanje stvari poznanih iz osnovne šole. Vendar tega ne smemo trditi za organizacijo dela in samoupravljanje, za slovenščino pa vemo, da je nikoli ne znamo dovolj. To vidimo vsak dan, ko prebiramo prošnje za zaposlitev.

Usposabljanje pomeni vmesno stopnjo med izobraževanjem in delom, zato ne moremo teh novincev spreje-

ti kot popolnoma odgovorne delavce, sebi enakovredne. To so odraščajoči mladinci, še nikoli popreje zaposleni, ki potrebujejo v tem našem izobraževalnem procesu dober zgled vseh nas starejših delavcev, ki se bomo z njimi srečevali ob vsakdanjem delu. Pri delu jih ne smemo samo zaposlovati, temveč nenehno kontrolirati, jim pomagati, kajti le tako bodo postali odgovorni in vestni sodelavci.

Skratka, učencem moramo zagotoviti potrebno usposobljenost za uspešen začetek dela in produktivno delo.

B. B.

PREDILNICA
LITIJA

100
LET

Naše investicije

Ko smo pred več kot letom dni sprejeli investicijski načrt za obnovo in modernizacijo naše tovarne, ki ga financiramo z mednarodnim kreditom, smo dejali, da bodo dela končana do našega velikega jubileja, 100-letnice naše tovarne. Vemo, da želimo s tem izboljšati kvaliteto preje pa tudi povečati proizvodnjo.

Kako potekajo dela?

Ko sem tako vprašal Darca Primožiča, direktorja sektorja vzdrževanja, sem zvedel, da dela potekajo kar v redu, zamude niso velike; želja, da bi bilo vse končano do septembra, pa je bila malo prevelika. Vedeti moramo, da gre za večja gradbena dela in zahtevne montaže strojev, pri čemer sodeluje več firm — kot so Gradmetal Litija, Krušik, Valjevo, IMP Ljubljana, LTG iz Stuttgarta, Hergeth, Rieter, Allma in Savio; tuji monterji, in ne nazadnje še pleskarji. Težko je vsa njihova dela univerzalno usklajevati. Vsi naenkrat ne morejo delati. Ko eni z deli končajo, lahko pričnejo drugi.

Vseeno, velikih zastojev in zamud zaradi tega ni. Vse bo končano do konca leta.

Kaj je končano in katera dela so v teku?

V prizidku predilnice I in II so končane klimatske naprave in elektrika za moč v teh oddelkih. Ta je napeljana tudi v prizidek predpredilnice. Montaža osemnajstih obnovljenih Krušikovih strojev v prizidku predilnice I in delo v II. nadstropju gre h koncu in pričeli so že z montažo dvanajstih prav takšnih Ingolstadt prstanih predilnih strojev, in to bo končano decembra.

Montirani so potujoči čistilci Jacobi in Magitex, stari in novi stroji v prizidku predpredilnice sintetike že obratujejo, prav tako nova previjalna avtomatska stroja

Savio in Allma DD sukalni stroji.

Gradnja prizidka predpredilnice in čistilnice je v glavnem končana, elektrika je napeljana, toplovodne naprave pa bodo do zime.

Prestavitve strojev v predpredilnici in priprava prostora za montažo Rieter linije M-11 je končana, nadaljujejo se pa dela, ki so pri tem tesno med seboj povezana. Drugo ne more pričeti, dokler prvo ni končano. Tako si bodo sledila dela: montaža Rieter linije M-11, demontaža sedanje linije M-11, ob tem pa še prestavitev obstoječih strojev in priprava prostora za montažo Hergeth linije M-4, montaža Rieter mikalnikov v stari predpredilnici, in Hergeth linije M-4, nato demontaža sedanje linije M-4.

Ob tem pa ne bomo naštevali veliko manjših, vendar pomembnih del kot npr.: delne modernizacije nekaterih starih strojev in podobno, ter del, ki potekajo vzporedno ob montažah in demontažah strojev — kot so priključevanje cevovodov, polaganje podov itn.

Omenim naj, da končujemo z montažo raztezalke Vouk v stari predpredilnici, v prizidku pa flyerji Zinser, raztezalke Vouk za OE, montaža OE stroja in mikalnikov Rieter.

Kot rečeno, malo zamuja, čemur je vzrok predvsem kasnitev dobave opreme iz Stuttgarta (LTG), zamude pa niso velike — do enega meseca) in decembra

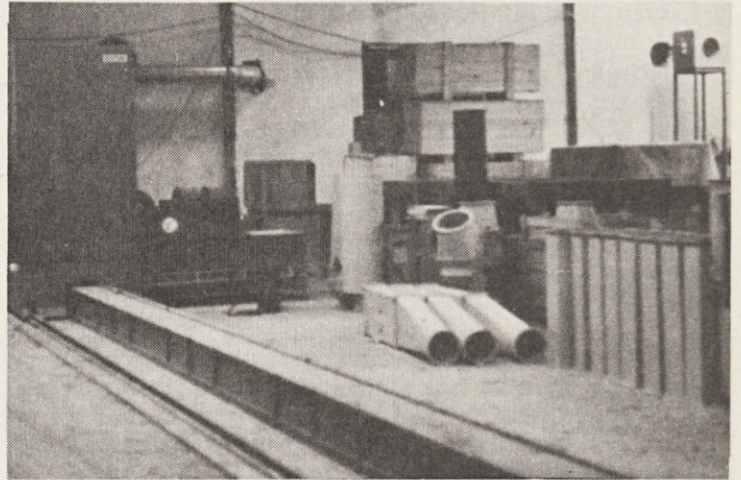
bodo vsi stroji in novi obrati v pogonu.

Še besedo, dve o prihodnjih vlaganjih

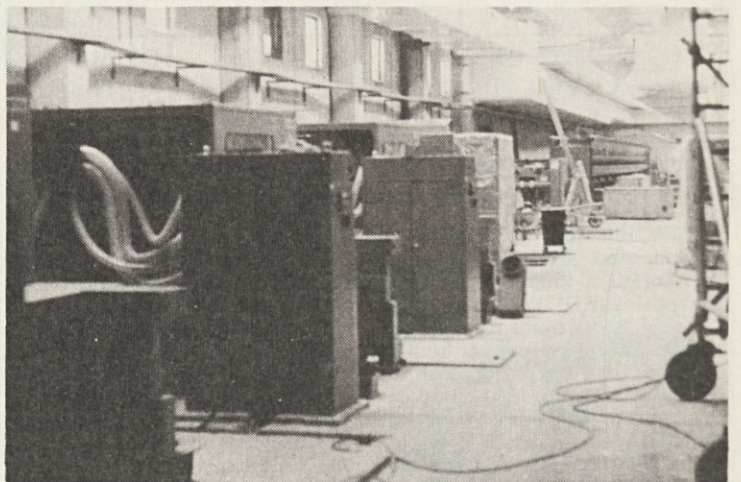
V načrtu imamo gradnjo še enega skladišča na zahodu tovarne — tam kjer je sedaj Bajer — voda za gašenje požarov. Za ta namen bomo izdelali betonirani bazen ob skladiščih, kjer bo dovolj vo-

de za morebitne požare, na mestu, kjer je sedaj bazen, pa bo zraslo enonadstropno (dve etaži) skladišče, ob njem bo nakladalna rampa in podaljšan industrijski tir. Načrti za to so končani, čakamo na gradbeno dovoljenje in ko bo še denar, bomo pričeli z gradnjo. Morda še letos.

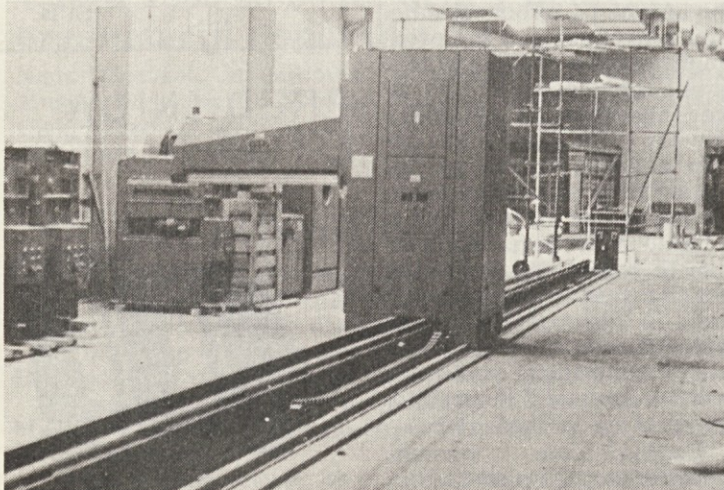
M. M.

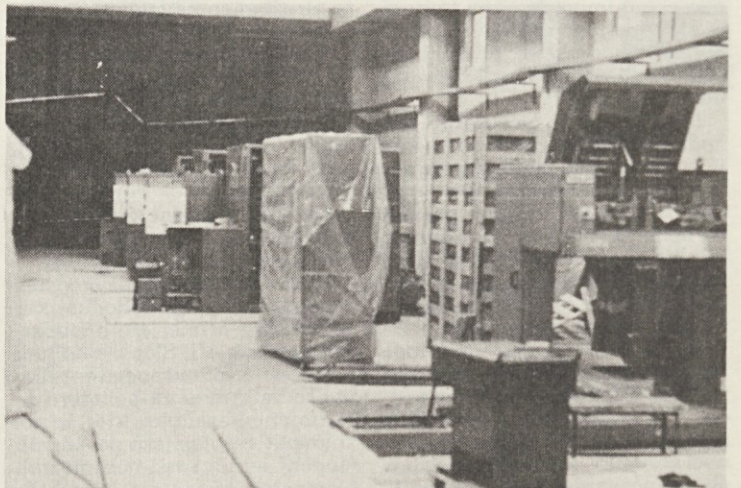
Poleg njega je že montiran odzermalnik bal Rieter (Unifloc)

Rieterjevi mikalniki za novo OE linijo. Dva podobna mikalnika že normalno obratujeta v novem prizidku predpredilnice sintetike

Montaža novega odzermalnika bal Hergeth (Optomix)

Montaža raztezalk. Tu bodo tri nove, znamke Vouk in ena raztezalka Platts, prestavljena iz predpredilnice bombaža.

Nadurno delo v 1. polletju letos

OBRAZLOŽITEV:

V **proizvodnem sektorju** je bilo opravljeno nadurno delo ob organiziranem nadurnem delu po nalogu glavnega direktorja, ostali vzroki pa so še: v čistilnici odpadkov, efekt sukalnici, remontu mikalnice in predpredilnice, zaradi montaže strojev pri remontu v predpredilnici, prav tako zaradi popravila strojev izven rednega delovnega časa. Tudi pri ostalih remontnih skupinah (remont PB, PA, valčkarna in remont sukalnice), je bilo nadurno delo opravljeno ob organiziranem nadurnem delu ter zaradi montaže in čiščenja strojev.

V **sektorju vzdrževanja** so delavci **mehanične delavnice** opravili nadurno delo zaradi prestavitve strojev v čistilnici, zaradi popravil v času, ko proizvodni oddelki ne obratujejo, zaradi nadomeščanja rednega dopusta in bolniškega staleža, ter zaradi velikih potreb po rezervnih delih, ki jih zaradi težav pri uvozu izdelujemo v lastni režiji.

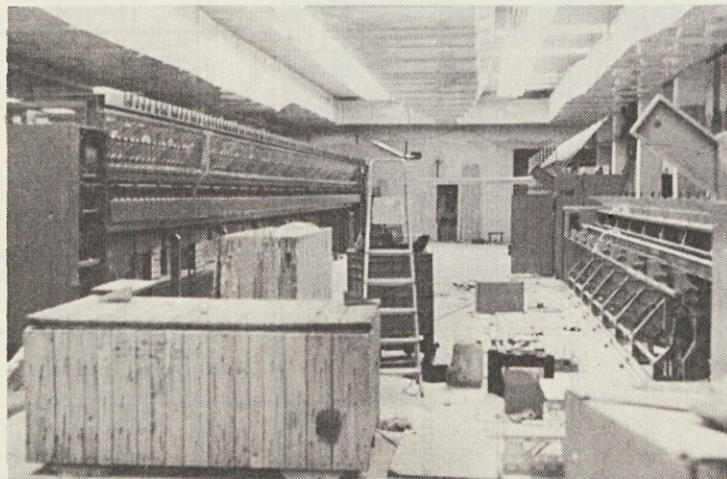
Vzdrževalec transportnih sredstev je opravil delo prek polnega delovnega časa zaradi popravil viličarjev. Delavci **elektro delavnice** so opravili nadure zaradi nadomeščanja dežurnih električarjev, ki so bili na dopustu, v bolniškem staležu ali na delovni praksi v inozemstvu. Nadurno delo pa je bilo opravljeno tudi zaradi strojelomov, remonta elektromotorjev, dela v trafo postaji v času, ko proizvodni oddelki niso obratovali. Nadurno delo pa se je vršilo tudi ob praznikih in nedeljah za popravila elektroinstalacij in zamenjave svetlobnih teles ter izvajanja dežurstva. Nadurno delo pa je bilo opravljeno tudi zaradi priprave doma na letovanje. Delavci **kotlarne** so opravili nadure zaradi kurjenja in popravil kotlarne med prazniki, ko proizvodni oddelki ne obratujejo, dovoza mazuta v popoldanskem času in dela pri vzdrževanju klima naprav (pomoč skupini delavcev klima naprav). Delavci **gradbene skupine** so opravili nadurno delo zaradi priprav počitniškega doma na letovanje, dela pri montaži strojev ter odpravljanja posledic nalivov. Delavci **remonta klima naprav** so opravili nadure zaradi čiščenja in pranja klima naprav v času, ko proizvodni oddelki ne obratujejo, vzdrževalnih del, dežurstev ob sobotah in praznikih in nadomeščanja delavcev, ki so bili na rednem dopustu ali v bolniškem staležu. Delavci **montažne skupine** so opravili nadure ob montaži in demontaži strojev v predilnici in sukalnici. **Administrativni delavci** so opravili nadure zaradi rednega dežurstva, dežurstva pri popravilih trafo postaje ter vodenja delavcev elektro delavnice in mehanične delavnice ter nadzora v prostih dneh. Nadure so bile opravljene tudi zaradi povečanega obsega del in nadomeščanja delavca, ki je bil v bolniškem staležu. Delavci **mizarjske skupine** so opravili nadure zaradi popravil in priprav počitniškega doma na letovanje.

V **komercialnem sektorju** so delavci skladišča in zunanjeja transporta opravili nadurno delo ob organiziranem nadurnem delu po nalogu glavnega direktorja, dodatnega dela v skladišču tehničnega materiala in gotovih izdelkov, prihoda surovin in izvajanja dežurstva ter nadomeščanja rednega dopusta in bolniškega staleža.

Administrativni delavci pa so opravili nadurno delo ob inventuri, zaradi organiziranega nadurnega dela in nadomeščanja bolniškega staleža.

V **kadrovsko splošnem sektorju** so gasilci opravili nadure zaradi nadomeščanja bolniškega staleža in rednega dopusta, šofer zaradi prevozov izven rednega delovnega časa, administrativni delavci ob izvajanju rednega dežurstva in zasliševanja oseb ob odtujevanju družbene imovine.

V **obratu družbene prehrane** so opravili nadure ob organiziranem nadurnem delu ter nadomeščanja porodniškega dopusta, bolniškega staleža in rednega dopusta.

Levo avtomatski rotorski predilnik Ingolstadt za izdelavo OE preje. Desno, montaža dveh visokoproduktivnih flajerjev Zinser.

V **finančno računovodskem sektorju** so bile opravljene nadure v knjigovodstvu OD zaradi nadomeščanja porodniškega dopusta. Ostali delavci so opravili nadure za izdelavo periodičnega obračuna, izvajanja rednega dežurstva in dopolnitve programa materialnega knjigovodstva pri prenosu na računalniško obdelavo.

Poročilo o opravljenem nadurnem delu je obravnaval tudi odbor za delovna razmerja. Na poročilo člani odbora niso imeli pripomb in predlagajo delavskemu svetu, da sprejme poročilo o opravljenem delu prek polnega delovnega časa v prvem polletju 1986.

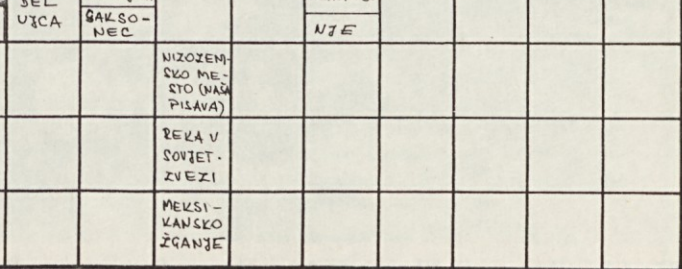
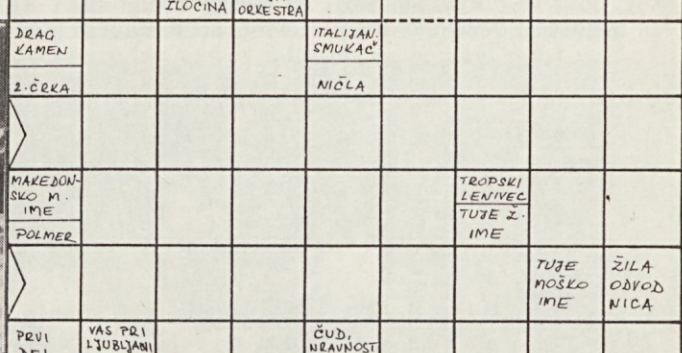
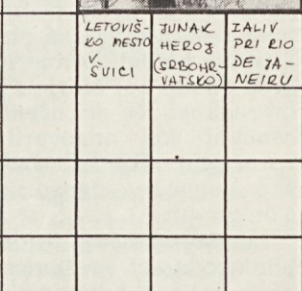
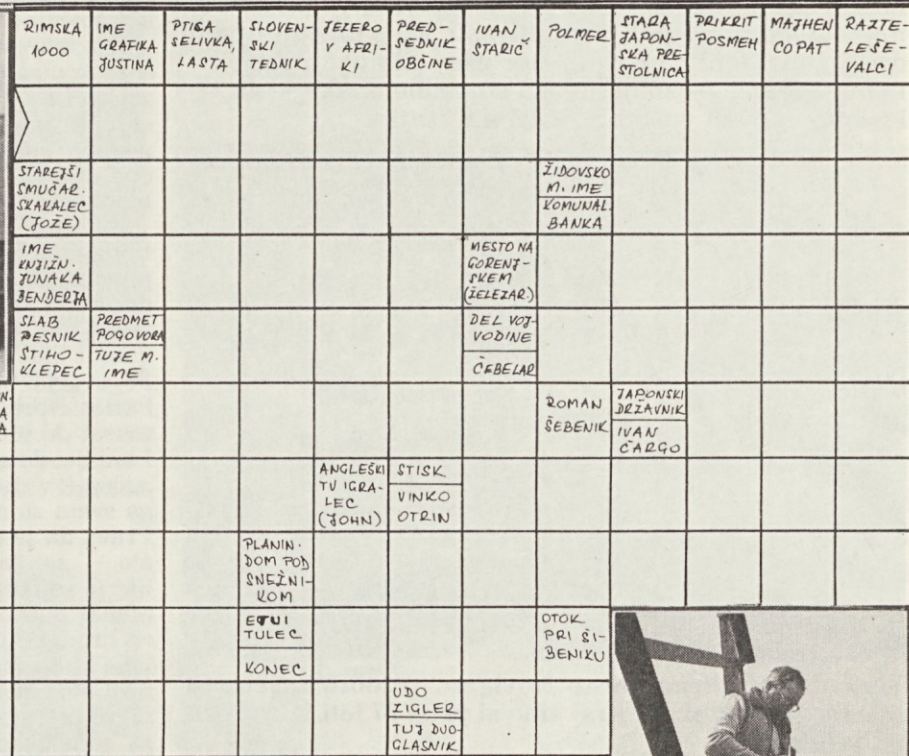
Vera Bric

NADURNO DELO V ČASU OD 1.1.1986 DO 30.6.1986

I. PROIZVODNI SEKTOR			
O d d e l e k	št.del. 1-6/86	št.nadur 1-6/86	št.nadur 7-12/85
čistilnica odpadkov	23	292	275
čistilnica	58	873,5	711
mešalnica	16	122	245
mikalniki	65	905	718
predpredilnica	271	3533	3077
predilnica	509	4035,5	7151,5
sukalnica	387	4447,5	8002
efektna sukalnica	34	496	1168
vlagalnica	67	743,5	1187
zbiralnica cev	5	33	14
zabojarna	10	85	71
laboratorij	11	135,5	120
administrativni delavci	-	-	8
S k u p a j	1456	15701,5	22848,5
povprečno mesečno	242	2617	3808
II. VZDRŽEVANJE V PROIZVODNJI			
remont mikalnice in predpredilnice	52	945,5	852
remont pred. bombaža	-	-	44
remont pred. sintetičke	1	11	93
remont sukalnice	4	52	140
valčkarna	14	211	96
čistilna kolona PA, PB	1	8	48
S k u p a j	72	1227,5	1273
povprečno mesečno	12	204,5	212
III. SEKTOR VZDRŽEVANJA			
mehanična delavnica	66	1202	751
elektrodelavnica	58	940	869
kotlarne	22	398	327
gradbena skupina	30	533	222
remont klima naprav	36	945	840
montaža strojev	30	495	118
administrativni delavci	13	255	194
mizarji	5	72	-
S k u p a j	260	4840	3321
povprečno mesečno	43	806,5	553,5
IV. KOMERCIALNI SEKTOR			
zunanji transport	124	2573	2603
administrativni delavci	10	112	218
S k u p a j	134	2685	2821
povprečno mesečno	22	447,5	470
V. KADROVSKO SPLOŠNI SEKTOR			
gasilci	25	332	353
šofer	5	125	141
administrativni delavci	8	22	19
S k u p a j	38	479	513
povprečno mesečno	6	80	85,5
VI. OBRAT DRUŽBENE PREHRANE			
delavci v kuhinji	70	596	1126
povprečno mesečno	11	99	187,5
VII. FINANČNO RAČUNOVODSKI SEKTOR			
administrativni delavci	12	182	8
povprečno mesečno	2	30	1
SKUPAJ DELOVNA ORGANIZACIJA	2043	25741	31910,5
POVPREČNO MESEČNO V DO	340	4290	5318,5

dve drugi in dve tretji nagradi. 1. nagrada — 700.— din,
2. nagrada — 450.— din in tretja nagrada — 300.— din.

Reševalci, ne pozabite napisati svoje ime in točen naslov.

Naše letovanje

Toliko različnih možnosti za letovanje kot letos naši delavci še nikoli niso imeli. Razumljivo. Pred tremi leti smo povečali zmogljivosti za letovanje dveh družin v izmeni na Krku, letos preselili dve prikolici v kamp Stupice — zmogljivosti so ostale enake — in tako smo letovali v osmih različnih krajih.

Tipično primorsko mesto Novigrad z dobro zaščiteno marino v sredini. Ta kraj smo si pred 27 leti izbrali za naše letovišče.

Novigrad — Pineta

Od vseh naših letovišč ostaja Pineta pri Novigradu naš osrednji letoviški center. Že sedemindvajset let letujemo na tem mestu in mnogi naši delavci so prav tu prvič v življenju stopili v morje, ga poskusili, če je res slano. Še pred nekaj leti je za mnoge Litijane pomenilo ime Novigrad enako kot Morje. Ni bila redkost, če je učenec v osnovni šoli odgovoril na vprašanje: »Kje leži Jadransko morje?«, odgovoril: »V Novigradu«.

Letošnja poletna sezona je bila ugodna za vse izmene. V drugi polovici julija in skoraj ves avgust ni deževalo, mor-

je je bilo toplo, hudih nadlog — meduz, ni bilo.

Upravnik Venko Pajer je povedal, da je bil dom tudi v predsezoni dobro zaseden, v sezoni pa je popolnoma polno. V posezoni bo letos, zaradi praznovanja 100-letnice tovarne, počitniški dom zaprt. V predsezoni so se v našem domu zvrstili: šola v naravi iz osnovne šole Šmartno, pionirji rokometnega društva Usnjar, Pevsko društvo Svoboda iz Zagorja pa številni gosti kooperantov. Vreme je bilo tudi v predsezoni ugodno — vsi učenci so se naučili plavati.

Med sezono organizirajo tudi zabavo z živo glasbo. Tako je bilo tudi konec avgusta. Upravnik meni, da so gostje zadovoljni. Vse teče kot običajno — pritožb ni.

Cen letovanja in pijač med sezono niso spreminjali. Kaže, da so še tako previsoke, saj gostje raje kupujejo v trgovini, posebno gostje kooperantov, ki imajo v hišicah hladilnike.

Na naši plaži je polovica tujih gostov, ki jih ne smemo preganjati. Ti stanujejo v privatnih sobah, dostopa do morja pa ne more nihče nikomur omejevati.

Pogovarjal sem se tudi s kuharico Hermino Jakše, ki je tokrat prvič kuhala v Pineti. Lani je delala na Debelem rtiču — v domu Republiškega sveta za notranje zadeve. Pravi, da je delo v Pineti lažje — saj je manj ljudi pa, kar je velikega pomena, ekonomat dobro skrbi za nabavo hrane. Sicer je pa upokojena kuharica, doma iz Dobrne. Če so naši gosti zadovoljni, se bo rada odzvala vabilu za sodelovanje tudi prihodnje leto.

Sicer pa počitniški dom v zadnjem desetletju ali pa

več ni doživel nobenih sprememb. Graditi dodatnih hišic ne smemo, tako smo te, ki so, le redno vzdrževali. Vendar bo potrebno misliti na izboljšave. V sedanjem času gosti, pa če je tudi tako poceni, le želijo od bivališča kaj več, kot le ležišče. Kako rešiti ta problem, da bomo zadovoljni vsi — morda na občini Buje in mi, pa še ne vemo.

Nalašč se nisem pogovarjal z gosti — počitnikarji o tem, kaj jim je in kaj jim ni všeč v našem domu, saj je bil vroč dan, in zdelo se je, da se malo komu ljubi kaj dosti misliti. Zdelo se je, da so vsi zadovoljni, vse je pa tako in tako enako kot leta nazaj.

Če se motim, naj kateri od bralcev, ki so tam letovali, napiše ali pove, predlaga kakšno izboljšavo ali se pritoži nad kakšno pomanjkljivostjo. Predloge ali pritožbe naslovite kar na komisijo za letovanje, in ni toliko pomembno, da objavimo v Predilcu! Lahko pa, če želite!

Toliko o tem! Kakò je v Stupicah, pa prihodnjič!

M. M.

Na plaži je kar gneča. Tu uživa morje in sonce tudi veliko tujih gostov.

Med kosilom v jedilnici. Vsi imajo svoj prostor, nikomur ni treba dolgo čakati.

Za dobro počutje gostov v Novigradu so skrbeli — (od leve proti desni — stojijo): Milka Jerčin, Petar Žigan-te, Hermina Jakše, Silva Orož, Magda Šajnovič, Veno Pajer, Meta Zagorc, Hilda Tišler, Pavla Sernec, Elica Vizlar, Marija Bračko. Spredaj: Simona Cvet, Danica Miklavčič in Karmen Cvet.

Prijetno v senci

Mlajši del letoviščarjev, Tilen, Klemen, Miha, Primož, Matija ... čakajo da bodo prišli na vrsto za balinanje, ko bodo starejši končali svojo partijo.

Prostor za rekreacijo. Dosti sence in sonca. Tudi za otroke je poskrbljeno.

Zopet višje cene letovanj v Čateških Toplicah

V pogodbi o zakupu dveh sob v Čateških Toplicah, ki smo jo podpisali v začetku tega leta, je navedeno, da veljajo napisane cene le do konca aprila 1986. Kasneje smo podpisali aneks k pogodbi z navedbo novih cen. Delavski svet je takrat sprejel višje cene letovanj tudi za naše delavce, ker se kot smo že objavili, regresiranje ne more povečevati, ker so sredstva za to določena na podlagi zmožnosti in plana. Tako plačajo zvišanje cen delavci, ki tam letujejo.

Že julija pa so delegati delavskega sveta ponovno sprejeli višje cene letovanj v Čateških Toplicah, ker so jih tudi tam ponovno povečali. Veljajo od 1. julija dalje.

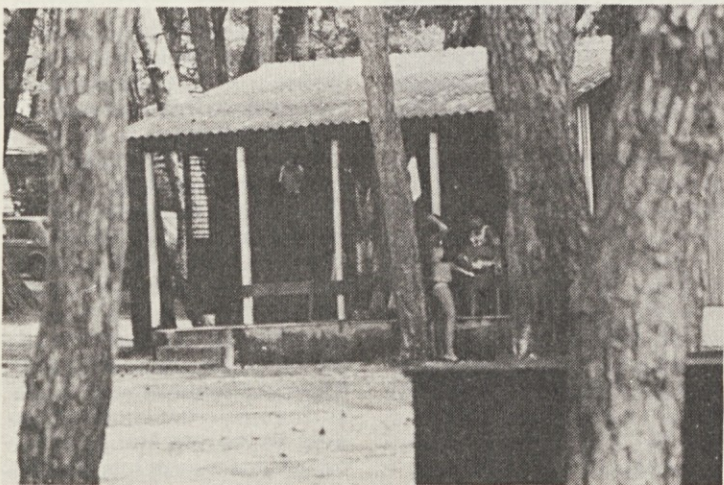
Pogodbena cena letovanja	5 760.— (4 640.—)
Cena za člane DO	4 000.— (3 000.—)
Cena za zakonce članov DO	5 000.— (4 000.—)

(V oklepaju so cene, ki so veljale od 1. maja do 1. julija 1986).

Delegati delavskega sveta so ponovno ugotovili, da v skladu skupne porabe ni sredstev za višje regresiranje cen letovanja v Čateških Toplicah.

Kljub višjim cenam menim, da zanimanje za tovrstno letovanje ne bo toliko upadlo, da se prihodnje leto ne bi odločili ponovno skleniti pogodbo za najetje sob v teh Toplicah.

M. M.

Že desetletje ali več se v Pineti ni nič spremenilo. Hišice le obnavljamo, novih pa ne smemo graditi. Kako rešiti to vprašanje, da bodo zadovoljni občinski možje iz Buj in mi?

Spomini na delo v naši tovarni

Svoje spomine na delo v naši tovarni sta prispevali še dve upokojenki:

Francka Kisovec in Pavla Lajovec.

V Predilnici sem bila zaposlena 11 let

Naj vam še jaz napišem nekaj svojih spominov na delo v Predilnici Litija.

Bila sem presrečna, ko sem dobila delo v tovarni. To je bilo leta 1925. Moja prijateljica, ki je delala v tovarni že prej, se je poročila in ostala doma. Bila je zelo pridna delavka. Na svoje delovno mesto je mojstru priporočila mene. Tovarniški zdravnik mi je svetoval naj raje ostanem doma na svežem zraku, da delo v tovarni ni zame. Za svoja leta, bila sem stara že 22 let, sem bila res po videzu šibka, vendar od težkega dela utrjena. Bila sem iz delavske družine 10-tih otrok, kjer je bil zaposlen kot progovni delavec le oče, otroci pa smo priložnostno delali vsa dela, ki smo jih dobili. Tako sem tudi jaz delala na progi, plela, nakladala in razkladala gramos in delala pri kmetih.

Prijateljica me je vpeljala v delo na stroju v »hašpel zol«. Delo je bilo lepo. Če je bila preja dobra in se ni trgala sem dobro zaslužila. Prvo plačo sem dobila za delo na uro, naslednjo pa že od učinka. Seveda sem delala z natančnostjo in veseljem. Moram reči, da takrat v »hašpel zol« ni bilo hudo. Kadar je bila okvara stroja smo šli pomagat v »krempel zol«. Tam je bilo težko in zelo je smrdelo. Vendar smo vse potrpele samo da ni bilo treba ostati doma. Tega sem se zelo bala, saj sem s svojo plačo veliko pripomogla k vzdrževanju družine.

Na delo sem hodila peš iz Kresniških Poljan v Kresnice na želeniško postajo in nato z vlakom v Litijo. Pozimi je bilo zelo hudo, ko je bil velik sneg in mraz. Vlaki so vozili bolj poredko. Popoldne je odpeljal iz Litije šele ob 17. uri. Večkrat sem šla iz Litije peš v Poljane. Včasih smo šle nekatere delavke delat tudi na njivo ali v hlev. Tovarna je namreč imela tudi posestvo, krave in kokoši. Pospravljale smo tudi na »Stavbah«, ki so jih

takrat gradili. Ta dela po službi v tovarni so nam štel v nadure, zato smo rade delale, da smo kaj več zaslužile. Ob novem letu smo tiste, ki smo imele otroke, dobile tudi kakšne ostanke blaga. Porodniške je bilo le dva meseca in sicer en mesec pred porodom in en mesec po porodu ali oba meseca po porodu.

Praznovali smo tudi tovarniški praznik v Sokolskem domu. Spominjam se kako smo naredile v kotu pajčevino iz preje in velikega pajka.

Ko sem po četrtem otroku — leta 1935 prišla na delo, me je novi mojster premestil v »krempel zol«, še prej pa mi je dejal, da za take ženske, ki kar naprej rojevajo, ni dela.

Kmalu se je začela kriza, ni bilo preje in dela. Začeli so se po posameznih obratih brezplačni dopusti in tako smo ostajali doma in čakali kdaj nas pokličejo na delo.

**Francka Kisovec
roj. Zupančič**

Moji spomini na delo v tovarni

Kot 14 letna sem začela delati v tovarni leta 1927. Sposobna za težka dela, sem bila razporejena na delo v novo dvorano predpredilnice. Tam so morale biti velika in močna dekleta, ker je bilo delo težje. Učila sem se 3 mesece nato sem bila za pomočnico na dveh strojih. Takrat smo imele pomočnice od »mašinarce« 65—80 % njene plače. Čez eno leto sem dobila svoj stroj. Mojstri so bili dobri in tudi pravični. Disciplinarna je bila stroga. Za malico sem prinašala s seboj črno kavo. Med delom je bila ena določena, da je hodila v konzum po malico. Ponavadi pol klobase in eno žemljo katero sem večkrat dala v žep in sem jo kasneje pojedla, vso kosmato od bombaža. Velikokrat sem delala nadure, če je bila katera bolna. Delala sem rada ker me je delo v tovarni veselilo. Bila sem vesela. Katere pesmi sem se spomnila, mi jo je transmisija pelala. Maja leta 1931. sem bila ob delo, ker so eno izmeno ukinili. Avgusta sem bila sprejeta nazaj. Potem sem delala do leta 1943. Po porodu nisem šla nazaj na delo, ker mi je mojster kar na dom poslal odpoved rekoč, saj ne boš več hodila na delo. Bila

je pač vojna. Po vojni sem se ponovno zaposlila leta 1945. Delala sem do invalidske upokojitve leta 1961. Ko sem po 39 letih morala odnehati delati.

Delo kjer sem bila zaposlena je bilo najbolj prašno. Delala sem na flajerjih, (moja urna plača je bila 350). Z zaslužkom sem bila še kar zadovoljna. Delo je bilo težko a če je človek mlad in zdrav marsikaj prenese.

Ker naša tovarna slavi 100-letnico svojega obstoja naj omenim še to, da tudi moja družina slavi 100-letnico dela v tej tovarni. Že 4. generacija dela neprekinjeno v tovarni. Delala je moja mama — 25 let, jaz — 32 let, moja hči — 33 let in sedaj dela njena hči že 14 let. Želim vam obilo uspeha pri vašem delu.

Pavla Lajovec

Prvi upravni odbor sindikata Predilnice Litija 1945
Od leve proti desni stojijo:

Anton Brovč, Lili Eltrin, Avgust Cvetežar (tajnik), Marija Zupančič, Mira Šeruga, Franjo Pikelj, Kaplja Bertelj (predsednik), Draga Premk, Rudolf Jelnikar, Franc Ceglar, Franc Adlar

Upokojili sta se

se je, da z vestno opravljenim delom pomaga predicam pri njihovem posluževanju strojev.

Ob upokojitvi je od sodelavcev prejela lepo spominsko darilo. Še enkrat se vsem najlepše zahvaljuje.

V juliju pa se je odločila za predčasno upokojitev Tinca Kavšek, ki je pred upokojitvijo posluževala raztezalko v predpredilnici.

Žal se našemu vabilu na razgovor ni odzvala.

Iz naše evidence je razvidno, da se je tov. Kavškova zaposlila v Predilnici pred 30 leti, kot snemalka v predpredilnici. V letu 1959 je opravila tečaj za polkvalificirano delavko tekstilne stroke in bila zato razporejena za posluževalko raztezalk. Svoje delo je vestno in natančno opravljala vsa dolga leta, tudi v nočni izmeni.

Obema upokojenkama želimo še mnogo zadovoljnih in zdravih let!

V. B.

Prišli — odšli v juliju

Prišli:

16. 7. 1986 **Anica MEDVED**, Vodice 7, Gabrovka, predilnica rezerva, za določen čas

23. 7. 1986 **Vida MUJIČ**, Cesta komandanta Staneta 17, Litija, predilnica rezerva, določen čas:

Odšli:

Upokojev:

7. 7. 1986 **Kristina KAVSEK**, Litija, Cesta komandanta Staneta 7, predpredilnica 1. izmena;

Pismeni sporazum:

31. 7. 1986 **Marija ZIDAR**, Trg na Stavbah 10, Litija, predpredilnica 1. izmena;

Izključitev:

31. 7. 1986 **Marija KAJIČ**, Trg svobode 33, Trbovlje, sukalnica efektnih sukancev rezerva;

V delovni organizaciji je bilo na dan 31. 7. 1986 zaposlenih 1028 delavcev, od tega 657 žensk in 371 moških.

Od skupnega števila zaposlenih je 53 mladoletnih oseb.

J. Zupančič

Poškodbe v juliju

Marjan Razpotnik je z ročnim vozičkom peljal lesen zaboj iz čistilnice bombaža. Pri tem je z robom zaboja zadela ob balo bombaža, ročaj ročnega vozička pa ga je udaril v desno stran prsnega koša.

Ko je **Andrej Obermajer** potegnil embalarni trak izpod bale sintetike, ga je sproščeni del traku udaril v golen desne noge.

Andrej Krhlikar

Čemu in kako piti čaj

Čaj ni povsod tako popularen kot bi zaslužil, vendar bi ga marsikje težko pogrešali. Čaj umirja, povečuje budnost in vedrost, pomaga pri koncentraciji in večja delovna sposobnost. Pri človeku, ki popije skodelico čaja, se pokažejo ta stanja čez pol ure in trajajo pet do šest ur. Vsa ta »čudeša« nastajajo preprosto zato, ker vsebuje čaj vse vitamine, ki obstajajo v naravi in pa mnoge druge minerale, ki so potrebni organizmu.

Sveže pripravljen čaj je okusen in koristen le, če upoštevamo nekaj preprostih navodil.

Hraniti ga moramo ločeno od ostalih živil v posebnih posodah iz porcelana ali v fajansi (vrsta loščenih glinastih posod pa tudi drugih izdelkov; znani so italijanski izdelki iz 15. in 16. stoletja — z otoka Majorke — pri nas je znana majolika, toda ne za čaj). Važno je, da je posoda dobro zaprta. Kakršen koli, tudi najmanjši vonj od drugega kvari čaj. Če bi bila posoda odprta bi hitro izgubil aromo s tem pa tudi okus in zdravilne lastnosti. Ob pripravljanju čaja ni dobro uporabljati vodo, ki je pred tem dalj časa vrela; tak napitek ne bo aromatičen. Tudi voda iz električnih čajnikov ali

električnih samovarjev ni dobra. »Težka« voda, ki nastaja na tak način kvari okus. Zaradi tega tudi ne priporočajo pogrevanja ohlajene vode, niti dolivanje sveže v že zavreto vodo in ponovno segrevanje. Prav tako tudi ni dobro za čaj uporabljati še nezavreto vodo. Čaj je najbolje pripravljati v mehki vodi; v vrelo vodo s katero bomo pripravljali čaj vržemo kocko sladkorja, ki veže kalcijeve soli.

Kvaliteta napitka pa je odvisna tudi od tega, v čem se in na kakšen način čaj prelijeva v vrelo vodo. Prav tako kot za hrambo je tudi za to najboljši porcelanasti čajnik ali fajansa; kovinske posode niso dobre. Čajnik moramo najprej popariti, segreti z isto vrelo vodo, nato vsuti potrebno količino čajnih lističev in te preliti z vrelo vodo. Danes se povsod držijo recepta, žlička čajnih lističev za vsako skodelico in še eno za čajnik. To pomeni, da so za tri skodelice čaja potrebne štiri žličke čajnih lističev. Čim je čaj poparjen, moramo čajnik zapreti in prekriti s servetom. Tako je bolj zaprta — zapremo tudi nasek čajnika. Vse to koristi ohranjanju lahko hlapljivih aromatičnih snovi. Po petih minutah lahko čaj pijemo.

Čaj je koristen samo dokler je svež. Posamezniki prekrivajo čajnik s posebnimi prevlekami, da bi čaj ohranili dalj časa topel. To je napačno. V tem primeru se iz čajnih lističev izločajo škodljive snovi. Tudi nasploh, če so čajni lističi dalj časa v vodi, bo v čaju več škodljivih sestavin. Zato postane čaj ne smemo piti. Star kitajski pregovor pravi: »Čaj, ki je stal čez noč je isto kot kača strupenjača.« Kitajcem pa kar verjemimo, saj so prav oni, če temu tako rečemo, izumili čaj.

Čaj koristi tudi otrokom. Spomladi, ko otrokom primanjkujejo vitamini in jim dajemo različne vitaminske

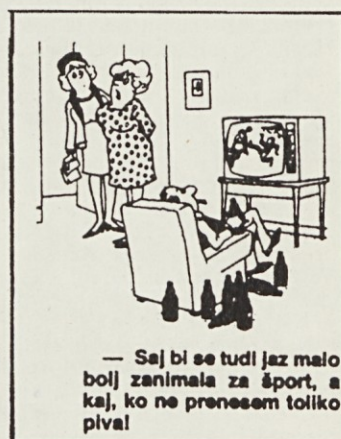
preparate, bi se morali spomniti čarodejnega čaja. Tri do štiri skodelice na dan lahko zagotovijo otroku dovolj pomembnega vitamina C. Za otroke pripravljamo za polovico šibkejši čaj kot za odrasle.

Čaj je izredno zdravilo pri prehladnih boleznih. Močan, svež čaj z medom in vrelo mlekom (žlica medu in tri žlice mleka v skodelico čaja) včasih bolj zaleže kot mnogi znani preparati. Ko izpijemo tak »koktail« se je treba vleči v posteljo in se dobro pokriti. Pet skodelic čaja na dan pripomore k hitri ozdravitvi. Koristno je tudi izpiranje grla, če imamo angino. Skratka, če želite biti vedri in zdravi, pijte čaj.

Velika nagradna križanka

Ugankarski slovarček

ODONTITIS — vnetje zoba
VARIOLA — črne kozice
ETIEL — tuje žensko ime
PAOK — grško osvobodilno gibanje
SVIŠČAKI — planinski dom na Svečniku
APIKULTURNIK — čebelar
TARITA — polinezijska filmska igralka
ANABAZA — opis vojnega pohoda
STAARET — angleški TV igralec (John)
ČELAREVO — mesto v Bački
LIAS — del železne dobe
KSENOFOBIA — sovraštvo do tujcev
NAJADE — povodne vile
VREMI — tuje žensko ime
RAULL — tuje moško ime
ERATOSTEN — grški matematik
ACAPULCO — mehiško letovišče (naša pisava)
ICAREI — zaliv pri Riu de Janeiro
ENSEDE — mesto na Nizozemskem (naša pisava)
SCILA — grška mitološka pošast
EMDEN — mesto v ZRN ob izlivu Emsa

Izid žrebanja nagradne križanke

Od 28 reševalcev križank so izžrebani:

1. **Ana Kostevc**, Trg na Stavbah 8, Litija, 700.— din
2. **Fani Vrhovec**, spl. sek. 450.— din
3. **Marija Zevnik**, Predilniška 14, Litija 300.— din.

Mladinska delovna akcija Trepča 86

Letos se je delovna brigada Franc Rozman Stane iz Občinske konference Zveze socialistične mladine Litija, v času od 20. 7. do 9. 8., udeležila mladinske delovne akcije Trepča 86. Center akcije je bil v Bistrici ob Sotli. Skupaj z nami so bile še Pionirska brigada iz Kopra in 20 študentov iz Bratislave.

Akcije so potekale v občinah Šmarje pri Jelšah, Brežicah in Krško. Delali smo na izkopavanju vodovodov in urejanju okolice gradu Podsreda.

Naša brigada ni bila popolna, vendar pa smo bili kljub zelo pomlajeni sestavi med najboljšimi v akciji, saj smo redno presegali normo, večsih tudi več kot za 50 %.

Vzdušje v taboru je bilo enkratno, štab akcije je dobro usklajeval in reševal probleme, ki so nastajali med brigadami.

Škoda je, da brigada ni bila popolna. Splošno mnenje je, da mladi nimajo več interesa za mladinske delovne akcije. Mislim, da problem ni v tem, ampak predvsem v tem, da zadnja leta standard dijakov in študentov pada, in zato si vsak preko študentskega servisa išče sezonsko delo. V to je prisiljen.

Domov smo odšli z lepimi občutki in z željo, da se čimprej srečamo na kakšni akciji.

R. K.

Z obiska v Glini

Sredi junija je naše Društvo inženirjev in tehnikov organiziralo strokovno ekskurzijo v Glini. Ni naključje, da smo se odločili prav za to predilnico, kajti le-ta ima sloves ene najboljše urejenih predilnic v Jugoslaviji, njihove predice pa že vrsto let osvajajo prva mesta na državnih tekmovanjih.

Po prijetni vožnji preko Bogenšperka, Novega mesta, Gorjancev, skozi Metliko in Karlovec smo sredi dopoldneva prispeli v Glini. Pred vhodom v tovarno so nas pričakali vodilni delavci (čeprav so imeli pristo soboto) ter nas najprej popeljali v sejno sobo. Po kratkem pozdravnem govoru predsednika DITT-a nas je v imenu celotnega kolektiva pozdravil generalni direktor in nam na kratko predstavil delovno organizacijo.

Delovna organizacija Glina šteje ca. 1500 zaposlenih, število vretenskih kapacitet je okoli 70.000. Predelujejo v glavnem ruski, grški ter nekaj egiptovskega bombaža. Delu bombažnih vlaken dodajajo 25 % staničnega vlakna. Kljub temu, da predejo bombaž od Nm 28—80, imajo izredno majhno število pretrgov. Velike probleme pa imajo z dobavo rezervnih delov, predvsem iz tovarne Krušik iz Valjeva. Pohvalili pa so sodelovanje s privatniki, med katerimi je tudi tov. Kajtna iz Litije.

Našo delovno organizacijo pa je predstavil direktor proizvodnega sektorja, tov. Lesjak, ki je podal tudi referat o rotorskem predenju. Razvila se je živahna razprava, saj gostitelji te vrste predenja v svoji predilnici nimajo. Pogovor je stekel tudi o drugih problemih od nabave surovin, rezervnih delov, prodaji izdelkov, tržišču ipd. Pri ogledu proizvodnih oddelkov smo bili prijetno presenečeni. Prostori so

veliki, tehnološko urejeni in izredno čisti. Sami smo se tudi prepričali, da pretrgov skorajda nimajo. O kvaliteti njihovih izdelkov pa pričajo tudi pohvale in priznanja, ki jih res nimajo malo.

V Glini smo potem obiskali Spominski dom in položili venec k spomeniku. Na mestu, kjer danes stoji ta dom, je bila nekdanja cerkev, kjer so leta 1941 ustaši poklali mnogo Srbov, tudi žensk in otrok, ki so živeli v Glini in okolici. Pokol je preživel en sam človek, ki zdaj živi v Glini in je bil tudi priča na sojenju vojnemu zločincu Artukoviću.

Po sprehodu skozi nedavno urejen park, kjer so, oziroma še bodo, pokopani narodni heroji Korduna, smo se z avtobusom odpeljali na legendarno Petrovo goro. Tam smo si najprej ogledali film o grozotah med NOB na Kordunu, potem pa še skupno barak, v katerih so se zdravili mnogi ranjenci. V spomin na te hude čase je na vrhu Petrove gore postavljen veličasten spomenik, ki pa žal ni dokončan.

Kljub temu, da smo imeli zelo zgoščen program preko celega dneva, da nas je pestila tudi huda vročina, smo bili vsi udeleženci izleta izredno zadovoljni. Preostanek večera smo potem preživeli skupaj z gostitelji v prijetni lovski koči pod vzhodjem Petrove gore in se v precej poznih urah preko Zagreba vrnili domov.

A. P.

V družbi študentk iz Bratislave

Pogled na platno

Tako, počasi se izteka še eno vroče poletje, v katerem smo si nabrali novih moči za nadaljnje delo. Tudi v kinu Litija se poletni program izteka in tako bo v drugi polovici septembra tedenski program ponujal le dva filma. Za lažji prehod s počitnic v šolo, pa smo za začetek septembra pripravili še nekaj zabavnih filmov.

2. in 3. septembra, italijanska komedija: **PAR — NEPAR**

4. in 5. septembra, ameriška grozljivka: **KAMION SMRTI**

6. in 7. septembra, jugoslovanski: **OČE NA SLUŽBENI POTI**

9. in 10. septembra, francoski akcijski: **VELIČASTVENI**

11. in 12. septembra, nemški erotični: **SOSTANOVALKE**

13. in 14. septembra, francoska komedija: **MAŠČEVANJE INŠPEKTORJA CLOUSEOJA**

16. in 17. septembra, ameriška grozljivka: **VIKEND GROZE**

18. in 19. septembra, ameriški film katastrofe: **DAN POTEM**

20. in 21. septembra, ameriški akcijski: **MODRI GROM**

Predstave so ob 17. uri.

V italijanskem filmu **Par — nepar** nas bosta s svojimi akcijami zabavala nepozabljiva Bud Spencer in Terence Hill.

Film **Kamion smrti** prikazuje morilski sprehod težkega tovarnjaka po mestu, brez voznika seveda.

Zlata palma, zlata arena — to sta le dve (glavni) od vrste nagrad, ki jih je prejel doslej naj-

boljši jugoslovanski film, režiserja Emira Kusturice **Oče na službeni poti**. Film vam vsekakor priporočamo že zaradi same kvalitete in zaradi tega, ker je to naš film, saj je v poplavi raznih surovih, grobih in umetniško vprašljivih ameriških filmov. Ogled dobrega, toplega filma je pravi užitek.

Ljubitelji akcije bodo lahko uživali ob ogledu treh filmov. Jean Paul Belmondo jih bo zabaval v filmu **Veličastveni**, veliko posteljne telovadbe bo v filmu **Sostanovaške**, veliko komičnih prizorov pa v filmu **Maščevanje inšpektorja Clouseoja**, za katere bo poskrbel Peter Sellers.

Tretji teden v septembru bo nekoliko bolj »grozljivo« obarvan.

Najprej vas bomo poskušali prestrašiti s filmom **Vikend groze** (iz sklopa filmov petek 13.), če pa še to ne bo dovolj pa si oglejte še film **Dan potem**. Ob slednjem se bo verjetno vsak globoko zamislil, kajti film pripoveduje o jedrskem spopadu med ZDA in SZ, ki na koncu pripelje do uničenja človeštva. Film je bil narejen na pobudo mirovnega gibanja, saj so z njim hoteli vse človeštvo in še posebej obe vesele opozoriti na to, kam nas lahko pripelje neskončna igra z orožjem.

»Modri grom« je ime policijskega helikopterja, ki se s svojimi fantastičnimi napravami bori proti kriminalu v ameriškem vlemestu.

Torej, filme prikazujemo — čakamo le še vas.

G. Mauretić

100
LET